

4346
19.099

3 lei

MAGYAR LAJKA

Főszerkesztő és a szerkesztésért felelős: dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP VI. évfolyam, 248 (1690) szám * Szerda, 1937 december 1

Főmunkatárs: dr Gyárfás Elemér

A Magyar Párt országos vezető testületei az önálló lista mellett döntöttek

Tizenkilenc megyében állítanak képviselőjelölteket, öt megyében szenátorjelölteket

Cluj. Saját tud. Az Országos Magyar Párt központi intézőbizottsága kedden délelőtt 10 órakor kezdte meg tanácskozásait a központi párhelyiségben a küszöbönálló választások kérdésében. Az intézőbizottság ülésén dr gróf Bethlen György elnökölt, aki bejelentette, hogy a hétfőn tartott elnöki tanácsülés önálló lista mellett döntött. A bejelentés nyomán az intézőbizottság egyhangú lelkesedéssel kimondta, hogy nem tartja szükségesnek az együttműködést semmiféle más párttal, hanem amellet dönt, hogy a Magyar Párt önállóan vegye fel a választási küzdelmet.

Ezután az intézőbizottság rátért a jelölések megtételére. A jelölések a következőképpen történtek:

Alba megyében listavezető: dr Müller Jenő.

Arad megyében: dr Parecz Béla.
Bistriában: dr Kendeffy Ödön.
Bihar megyében: dr Soós István.
Brasov megyében: Szabó Béni.

Ciuc megyében képviselőjelöltek: dr Pál Gábor, dr Bartha Ignác, dr Gáll Alajos, szenátorjelöltek: dr Gyárfás Elemér és dr Abraham József.

Treiscaune megyében képviselőjelöltek: báró Szentkriszthy Béla, dr Molnár Dénes.

Rákosi Pál, szenátorjelöltek: Laár Ferenc, dr Fábán László.

Mures megyében képviselőjelöltek: dr Willer József, Szabó Béni, dr Biró József iparkamarai titkár; szenátorjelöltek: dr Sebes Jenő, Arkossy Jenő, dr György József.

Hunedoara megyében: gróf Kendeffy Gábor.

Fogaras megyében: Szabó Béni.
Tarnaava Mica megyében képviselőjelöltek: dr Gyárfás Elemér, dr Barabás Béla.

Cluj megyében képviselőjelöltek: dr gróf Bethlen György és dr Szász Ferenc
Satmar megyében: gróf Bethlen György, dr Parecz György, dr Teveli József.

Salaj megyében képviselőjelöltek: báró Jósika János és Bölönyi Pál; szenátorjelöltek: gróf Bélyi Kálmán, Kovács Zsigmond esperes.

Sibiu megyében: Kresz Koraél.
Severin megyében: dr Jakabffy Elemér.
Timis-Torontal megyében: dr Willer József, dr Oberst Zoltán.

Turda megyében: dr Gál Miklós.
Odorheiu megyében: dr gróf Bethlen György, dr Willer József, dr Mikó Imre, dr Hadnagy Károly, szenátorjelöltek: dr Sebes János és Szakács Zoltán. Ebben a megyében a megye több cikluson át volt szenátora, dr Balogh Artur lemondott a jelöltetéséről.

Zelea Codreanu nyilatkozott a sajtónak, hogy úgy külpolitikában, mint belpolitikában pártja iránya ellenkezik Maniuékkal

Nagy zavar a szélső jobboldaliak között. — Codreanut saját lapja kiadja a Maniuval kötött egyezség miatt. — Titulescu és es harcot jelentet be a demokrácia nevében

Bucuresti. Saját tud. A belpolitikai élet érdekessége, hogy a „Porunca Vremii”, amely eddig a legionista mozgalom legerősebb szócsöve volt, Zelea Codreanu ellen fordult és élesen támadja a Maniuval kötött megemlékezési egyezmény miatt.

Istrate Micescu ügyvédszövetségi elnök is támadta Codreanut, Gogának irt levelében, amelyben egyébként Vaidáról is elítélőleg nyilatkozik, amiért hűtlen lett a szélsőjobboldali irányzathoz és a centrumhoz pártolt. E levelében Istrate Micescu egyenesen árulónak bélyegzi Codreanut, aki — szerint — az ellenkezőhöz ment át.

A légionista kapitány ezért feljelentést adott be az ügyészségen a „Porunca Vremii” igazgatója, Ilie Radulescu és Istrate Micescu ellen, mert a lapban megjelent támadó cikkek, illetve Micescunak Gogához intézett levele ki-tételeit magára nézve sértőnek találja.

CODREANU: „A TÜRELEM NÉLKÜLI IGAZSÁG MELLETT VAGYOK A KISEBBSEGI KÉRDÉSBEN”

Bucuresti. Saját tud. Zelea Codreanu tegnap nyilatkozott a sajtó képviselőinek a közte és Maniu között létesült megemlékezési egyezményről és rámutatott arra, hogy ennek

tisztán a kormány ellen folytatandó küzdelem hatályosabbá tétele és a választások szabadságának a védelme a célja és nem érinti a két párt eszmevilágát, amely megmaradhat homiokegyenest ellenkezőnek.

Külpolitikai tekintetben, — jelentette ki Codreanu, — ezt mondja Maniu: „En a Nyugat nagy demokráciája mellett, a Kisantant és a Balkánszövetség mellett vagyok, teljes hűséggel a Népszövetség iránt.” Ezzel szemben — folytatta Codreanu, — én ellene vagyok a Nyugat nagy demokráciájának, a Kisantantnak, a Balkánszövetségnek és egyáltalában nem ragaszkodom a Népszövetséghez, amelyben nem hiszek. Én olyan román külpolitika mellett vagyok, amely Róma és Berlin mellett áll, a nemzeti forradalom államai mellett, a bolsevizmus ellen. Ezt olyan ember mondja, aki nem utazott és nem koldult sem Rómában, sem Berlinben.

A belpolitikára vonatkozólag ezeket mondotta Codreanu:

— Maniu azon a véleményen van, hogy igazságos és türelmes eljárást kell alkalmaznia a kisebbségekkel szemben.

En viszont csak türelem nélküli igazság mellett vagyok.

Túrni túrtünk már annyit, hogy halálos ágyunkon fekszünk már.

Végül Titulescuról nyilatkozott Codreanu.

A román legionista ifjúság, amelynek szabadságát Titulescu ellopotta és amely a legkíméletlenebb üldözést kellett, hogy elszenvedje miatta, bármilyen listán találja is őt, minden egyezménytől függetlenül, csak küzdeni tud ellene. Az egész ifjúság össze fog gyűlni azokban a megyékben, amelyekben jelölteti magát és minden erejével ellenszegül annak, hogy ez az ember az ország belpolitikájába bevonuljon. Titulescuval csak megtámadási egyezményt köthetünk.

Hogy Titulescu is számít a személye elleni további harcra, az a volt külügyminiszter legújabb nyilatkozatából is kitűnik.

— Tizenhat hónapja vagyok áldozata azoknak a támadásoknak, — mondta Titulescu — amelyekben sötéten és névtelenül megemlékeztemre törték. De, ha ez a harc nem lesz elegendő, kijelentem most, hogy tudok úgy is harcolni, mint Genfben, de olyan eszközökkel is, amilyenekkel támadnak; tehát ha kell, külvárosi eszközökkel is. Mélyen monarchikus és mélyen román érzelmű vagyok és ezzel az érzülettel kiáltom: „Eljen a király!” Míg román kiáltom: Eljen Románia és hozzáteszem: Eljen a demokrácia!

MIERT KÖTÖTT MANIU MEGEMLEKEZÉSI EGYEZMÉNYT ZELEA CODREANU PARTJÁVAL.

Cluj. Saját tud. Az egész ország területén, különösen politikai körökben élénk feltűnést keltett az a paktum, ami Maniu Gyula pártelnök és a „Totul pentru Tara” alakulat között jött létre. Mind a két párt igyekezett közzétenni a kötött választási paktum szövegét, azért, hogy így elejét vegyék annak, hogy különböző kombinációkat fűzzenek a megállapodáshoz. Ezzel szemben jólétesült politikai körök hangoztatják, hogy a Nemzeti Paraszt-

párt és a „Totul pentru Tara“ között kötött paktum szoros összefüggésben áll Titulescunak az országba való visszatéréseivel. Mint ismeretes, annakidején Titulescu külügyminiszter volt az, aki egyik feltételként szabta a kormány elé a „Totul pentru Tara“ alakulat előbbi formájának, a vasgárdista szervezetnek a feloszlását. Ez az eljárás azután a vasgár-

disták ellenszenvét váltotta ki, ami miatt Titulescu utónevezett „fekete listára“ tették. Az országba való visszatérte előtt tehát Titulescu híveinek elsősorban a vasgárdát kellett leszerelni és erre volt jó az a politikai körökben is bombaként ható megállapodás a Nemzeti Parasztpárt és a „Totul pentru Tara“ között.

A Nemzeti Parasztpárt országos kiáltványa

Bucurestiből jelentik: Maniu és Mihalache aláírásával jelentek meg azok a kiáltványok, melyeket a Nemzeti Parasztpárt a választási küzdelem megindítására kiadott. A kiáltvány bevezetője kifogásolja a liberális pártnak adott újabb kormány-megbízást, mert a községi és megyei választások eredménye szerint a Nemzeti Parasztpárt lett volna hivatva a kormányutódlásra.

A kiáltvány aztán felsorolja, hogy mik azok a főcélok, melyekre a párt kormányzati programja irányul. Ezek a következők:

1. Minden társadalmi osztálynak és minden foglalkozási ágának a szolidaritása a földműves nép körül.
2. A mezőgazdaság elsősége a közgazdasági rendszerben.
3. A munka elsősége a társadalmi rendszerben.
4. A román nép jogos igényeinek tisztelt-bentartása, hogy a nemzeti eszmény ne csak az állam szervezetében és felfogásában, de köz-

gazdasági, társadalmi és közművelődési téren is megvalósuljon.

A külpolitikában az eddigi szövetségesekhez való hűség az irányadó.

BRATIANU GYÖRGY PÁRTJA IS KIÁLTVÁNY- NYAL FORDULT AZ ORSZÁGHOZ

Bucurestiből jelentik: A Maniuékkal egyezményes másik párt a Bratianu György utónevezett ifjú liberális pártja. Ez a párt is országos kiáltványt adott ki, mely kihívásnak mondja a Tatarescu-kormányt, amely újabb megbízást. Azok a nemzeti ideálok, amiket az ifjú liberálisok pártja zászlójára tűzött, a kiáltvány szavai szerint a következők:

„A románok joga, hogy urak legyenek országukban. Az őket megillető elsőbbség úgy az iskolákban, mint a hivatalokban és a vállalatokban. A városok és a határvidékek nacionalizálása. A román ifjúság alapos előkészítése a kereskedelemre és iparra.“

A kiáltvány nem jelöl meg külpolitikai tájékozódást.

Középeurópai kérdések az angol alsóházban

Ausztria függetlensége védelméről újabb kormánykijelentés történt. — A csehszlovákiai német népkisebbség panaszai a genfi Népszövetségnél

Londonból jelentik: Az alsóház hétfő délutáni ülésén Fletcher képviselő megkérdezte a miniszterelnököt, vajon az angol politikának továbbra is az a célja, hogy ne történjék semmiféle beavatkozás Ausztria sérthetlensége és függetlensége tekintetében. A miniszterelnök nevében Sir John Simon kincstári kancellár válaszolt és többek között a következőket mondotta:

— Utalok Eden ismételt nyilatkozatára. Ezen annakidején kijelentette, hogy Ausztria függetlensége és sérthetlensége az angol kormány politikájának egyik főcélja. Ehhez a nyilatkozathoz

nincs semmi hozzátenni valóm. A most folyó megbeszélésekről nem nyilatkozhatom.

Sorrens képviselő megkérdezte a külügyminisztert, történet-e lépés a Népszövetség útján a csehszlovákiai német népkisebbség panaszainak elintézése érdekében.

A kérdésre lord Cranborne külügyi államtitkár így válaszolt:

— Tudtommal jelenleg nincs a Népszövetség előtt semmiféle panasz, amelyet a csehszlovákiai német kisebbségek terjesztettek elő.

Affér

Írta: Hegedős Gyula

Erős Zoltán azt hitte, hogy ő a főkönyvelő a vállalatnál, mindaddig, míg az affér meg nem történt.

Az igazgatóság egy napon közölte vele, hogy különszobát kap. Nagyon boldog volt. Sáfvány Gergelyt, az öreg altisztet kilakoltatták a lichterhofból és egy parányi kis íróasztallal átrendezték a levegőtlen szűk helyiséget Erős úr dolgozószobájává.

Napokig nem lehetett bírni Erőssel. Fennhéjázó és különc lett. Hiába, a különszobának varázsa van, amely még a kartársak szemében is külön megtiszteltetést jelent. Erős úr azonban az új szobában is példás szorgalommal véggezte dolgát, de azért szokás szerint naponta elsőhajította évtizedes panaszát:

— Egyszer idegösszeroppanást kapok.

Hivatali társai mindenkör merev mosolyal fogadták ezt az örökké visszatérő sopánkodást, mert tudták, hogy Erős úr azok közé az emberek közé tartozik, akit idegkimerüléssel nem visznek be a mentők a kórházba, mert munkakörében olyan utólréhetetlen furfanggal intézte el ügyeit, hogy az már a szemfényvesztéssel volt határos. Mint egyszer a revizor kijelentette, „összepuffantja“ az üzleti könyveket és munkáján nem látszik meg a gondos tisztviselő lelkiismeretessége.

Erős úrnak a revizorról külön véleménye alakult ki és tovább sem zavartatta magát, amikor könyvelési trükkjeivel percek alatt véggezte el napi munkáját s azután detektívregényeket olvasott.

Az igazgató azért szerette. Azt mondta róla, hogy különös ember.

Az évvégi zárlat az iroda békés hangulatát váratlanul megzavarta, mindenki türelmetlen, ideges lett. Ekkor történt az affér. Erős úr főkönyvében hiba mutatkozott. Az igazgató azonnal látta, hogy itt nem mulasztásról, inkább felületlenségéről van szó, de mégis szükségesnek vélte, hogy Erős úrral szemben példaadóan mutassa meg a főnöki szigorot.

Sáfvány Gergely riadtan közölte Erős úrral, hogy az igazgatói irodában várják. A főkönyvelő félretette a detektívregényt és merev arccal belépett a nagyteknélyű igazgató szobájába.

— A hiba elkerült és közlöm önnel — mondotta az igazgatókat jellemző nagyon szigorú hangon. — hogy főkönyvelői tiszttségéről lemondhat, amíg a könyvek átvizsgálása meg nem történik.

Erős úr lángvörösen, döngő léptekkel tért vissza a lichterhofba és tíz perc múlva már a kijavított mérlegeket küldte be az igazgatónak. Amint később a mindenható titkárnő közölte Sáfványval és Sáfvány Gergely Erős úrral, az igazgató a mérleg átvizsgálása után elmosolyodott és azt mondta: Különös ember ez az Erős.

HOGYAN BIZTOSITHATÓ JÓ RÁDIÓ-VÉTEL? Alkalmunk volt lapunk olvasóit a szenzációs teljesítményű és DURA-OPTIMA elnevezés alatt forgalomban levő fűtőelemekről, az u. n. száraz-akkumulátorokról tájékoztatni. Szükségesnek tartjuk a telepes rádiókészülékek tulajdonosait ez alkalommal is felhívni, hogy saját érdekükben cselekszenek, ha a száraz-akkumulátort mielőbb beszerzik, mert egy ilyen telep töltés és kezelés nélkül normális terhelés mellett egy évig is eltart.

Ugyanilyen fontos tényező, a készüléknek megfelelő és jó minőségű anódelem használata. A takarékosokkal ellátott kisfogyasztású készülékekhez 10—12 milliamper maximális terhelésnél a DURA-NORMÁL-ANÓDELEM kitűnően megfelel. Ha azonban a fogyasztás ennél magasabb és az igénybevétel nagyobb, ugye csak a DURA-REX-TRIPLE háromszoros kapacitású anódelem jöhet figyelembe, amely a célnak legmegfelelőbb és leggazdaságosabb is. Az anódeleptel terhelése által annak tartama hatványozottan csökken, ami súlyos pénzvesztést jelent. Éppen ezért gondosan ügyeljünk a telep helyes megválasztására. Románia legnagyobb és legrégebbi elemgyára, a DURA-MŰVEK R. T. Timisoara minőség és gondos kiszolgálás tekintetében a legnagyobb biztositékot nyújtja. A gyár minden érdeklődőnek azonnali díjmentes technikai felvilágosításokat nyújt.

Darányi magyar miniszterelnök és Kánya magyar külügyminiszter hazaérkezett

A miniszterelnök nagy meglepéssel nyilatkozott a sajtó előtt úija eredményéről

Budapestről jelentik: Darányi miniszterelnök és felesége, valamint Kánya külügyminiszter és kíséretük hétfőn délután Berlinből hazaérkeztek a magyar fővárosba. A pályaudvaron történt ünnepélyes fogadtatás után Darányi miniszterelnök a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a legteljesebb megelégedés tölti el a látogatás eredménye fölött. A hagyományos német-magyar barátság útján — így mond — ez a látogatás újabb kilométer-követ jelent. Berlinben meleg légkör vette őket körül, ami kifelé is bizonyította a kapcsolatok teljes őszinteségét. Azzal a meggyőződéssel jöttek haza, hogy a berlini megbeszélések újabb sokban hozzájárultak a német birodalom és Magyarország közötti baráti jóviszony elmélyítéséhez.

A főkönyvelő az affér után tartós haragot fogadott az igazgató ellen. Hat hét múlt el anélkül, hogy kereste volna az alkalmat az igazgató kibékítésére. Dacosan olvasott tovább a lichterhofban, egyre bizarrabb detektívregényeket.

A haragos viszony kilencedik hetében az igazgató gondterhelten, tépelődve érkezett be hivatalába. Az újévi szerencsekívánatok napja volt. Néhány üdvözlő távirat feladása után húsz pengőt tett ki az íróasztalra, hogy a főkönyvelő, Sáfvány Gergelyt megörvendeztesse vele. Közben eszébe jutott valahogy a főkönyvelő. Elérkezettnek látta az időt, hogy megbékéljen Erős úrral. Felkérte a szobájába. Zavartan, bűnbánó szavakkal szólította meg:

— Kedves Erős úr, ne tartunk haragot, ön továbbra is a cég főkönyvelője és ha megbántottam, bocsásson meg...

Erős Zoltán egy pillanatra magába mélyedt, az önérzet küzködött benne a hivatali alkalmatlansággal. Tépelődése közben fürkésző tekintete a Sáfvány Gergely részére kikészített, húszpengőre tévedt. A ropogós bankót szemvillanás nélkül zsebszütyllyesztette és mély meghajlással elköszönt:

— Az ügy — mondotta lakonikusan — a lovagiaság szabályai szerint elintéződdött.

Az igazgató komor arca elmosolyodott:

— Mégis csak különös ember ez az Erős úr...

Olaszország elismerte Mandzsuria külön állammá alakulását

Olasz királyi követség létesül Mukdenben. Az észak-kínai tartományok is független kormány a att egyesülnek
A megmaradt Kína három részre szakad. Észak-Kína csak a japánokkal való békekötés árán ismeri el a központi kormányt

Rómából jelentik: A Stefani-ügynökség közli, hogy az olasz kormány elismerte Mandzsukuo, mint önálló főhatalmu, független államot. Európából Olaszország az első állam, mely ezt a diplomáciai elismerést megadja. A genfi Népszövetség által képviselt hivatalos felfogás az, hogy Mandzsuria még mindig a kínai birodalom kiegészítő része, s hogy ez a terület japán segítséggel elszakadt Kínától és a Kínából elűzött egykori császárt a maga külön császárává emelte, ezt önálló állami alakulásnak elismerni nem lehetett.

A világháború utáni időben Csang-Szolin kínai tábornok használta ki a kínai központi kormány hatalmának a szétesését, hogy Mandzsuriát a maga külön kormány alá vegye. Ő 1928-ban merényletnek esett áldozatul. Utána fia: Csang-Szu-Liang tábornok igyekezett kínai nemzeti mozgalmat támasztani, azonban a japánok beavatkozása folytán távoznia kellett Mandzsuriából. Így következett be az a helyzet, hogy a japán hadsereg 1931-től kezdve rendre megszállotta Mandzsuria nevezetesebb pontjait, s 1932-ben kikiáltotta a mandzsui államot Pu-ji volt kínai császár államfősége alatt. Az új mandzsui állam ugyanakkor katonai szövetségre is lépett Japánnal.

Az Olaszország részéről való elismerést Ciano gróf olasz külügyminiszter táviratban tudtul adta Hirota japán külügyminiszternek is. Ennek a táviratnak a szövege a következő:

— Nagy örömmre szolgál Önnek közölnöm, hogy Mussolini rendelete alapján a fasiszta kormány elhatározta Mandzsukuo államának formális elismerését és ebben az államban olasz királyi követség létesítését. A mukdeni olasz konzulátus megbízást kapott, hogy ezt a határozatot Mandzsukuo állam külügyminiszterének hozza hivatalosan tudomására.

Az olasz kormánynak ezt a tényét a most létesülő olasz képviselőháznak is bejelentették.

A képviselőház nagy lelkesedéssel fogadta a bejelentést.

Tokióból jelentik: Pekingből érkezett közlés szerint az északkínai tartományok legközelebb független szövetségi kormány alatt egyesülnek s ennek a kormánynak első cselekedete az lesz, hogy a nankingi kormánynak a Japánnal való békekötést fogja ajánlani. Abban az esetben, ha a nankingi kormány a ké-

rést visszautasítaná, az északi tartományok ki mondják teljes függetlenségüket és a Nankingből elmenekült kormány helyett magukat kiáltják ki Kína igazi kormányának.

A japán sajtó szerint lehetséges, hogy az utóbbi események következtében Kína három részre szakad. Az egyik rész Csang-Kai-Sek marsall vezetése alatt marad, a másik a független északkínai terület lesz, míg a harmadik a kommunisták kezében levő délkinai vidék.

December tizedikén kezdődik a nagy támadás Madrid ellen

A vörösek fegyverszüneti tárgyalásokat kezdeményeztek

Madridből jelentik: A „Matin” értesülése szerint a spanyol nemzeti hadvezetőség december 10-én kezdi meg a Madrid elleni nagy támadást. Az előkészületek már több hét előtt befejeződtek, de a támadásra szóló parancsot

állítólag azért nem adták ki, mert a köztársasági kormány és a nemzeti kormány között tárgyalások folynak. A tárgyalásokat a köztársaságiak kezdeményezték fegyverszünet-kötés céljából, melyek nem fejeződtek még be.

Megfejtették a csuklyás összeesküvés titkos írásait

Négyes szervezetben alakult ki a mozgalom. — Negyven millió frankot fektettek be az előkészítésekbe

Párizsból jelentik: A csuklyás összeesküvés ügyében eddig 27 letartóztatás történt. A szakértők egy heti munka után fölfedezték a társaság titkos iráskulcsát. Ezzel kibetűzték a társaságról megtalált egyik névsort. A rejtjel-

írás kulcsának segítségével sikerült megállapítani azt is, hogy az összeesküvésnek négy különböző szervezete volt. Az egyik a fegyvercsempészt irányította, a másik biztosította az összeköttetést az egyes francia városok között, a harmadik a párizsi szervezet volt, amelyet a *Ce Soir* „a tábornokok összeesküvése” néven említ, végül a negyedik a vagyonos vállalkozók szervezete volt. Mintegy harminc-negyven millió frankra becsülik azt az összeget, amelyet az összeesküvők eddig fegyverekre, építkezésre és más befektetésre fordítottak.

A kereskedelmi lerakatok nem kötelesek külön üzleti könyvet vezetni

Elvi jelentőségű ügyben hozott döntést a cluji törvényszék

Cluj. Sajat tud. Elvi jelentőségű ügyben hozott döntést a cluji törvényszék. Egyik cluji gyár lerakatánál a repülőbélyeg-ellenőr büntető-jegyzőkönyvet vett fel azon a címen, hogy a lerakatnak nincsen lebélyegzett üzleti könyvei. A bírságot a cég megfellebbezte és most tárgyalta a törvényszék bélyeg-bizottsága, amely az 1935. április 8-iki döntésre való hivatkozással a jegyzőkönyvet megsemmisítette azzal az indokolással, hogy a lerakatok könyvvezetése a vállalatok központjában történik és ha ez az eset fennáll, a lerakat nem köteles külön üzleti könyvet vezetni. Ez az elvi jelentőségű döntés érthető megalapozást keltett a kereskedők körében, mert számos gyári lerakat ellen indult hasonló eljárás.

A párizsi diákság a csuklyás-puccs leleplezése után tréfás felvonulást rendezett, amelyen a csuklyásokat gúnyolták. Képünk a nem mindennapi tüntetőfelvonulásról készült

D'Annunzio visszatérése Rómába

Róma, november hó.

Róma nagy örömmel fogadta D'Annunzio Gabrielenek a halhatatlan Marconi utódjává való kinevezését a Reale Academia d'Italia elnöki székébe s feszülten várja, hogy ez a legendáktól körülvevett költőfejedelem gardatóparti mesevárából, másfélévtizedes világtól való elvonultság után, újra leereszkedjék a nagyváros forgatagába. Ez a sokoldalú, ragyogó, átalakulásokra képes személyiség vajjon gyökeresen megújítja-e életstílusát életének nyolcadik tizedében?

A nyílt levél, melyet D'Annunzio néhány hónappal ezelőtt azzal a kéréssel intézett a Ducehoz, hogy őt, aki közeledni érzi élete végét s aki belefáradt a távollétbe, újra megegyezzen a haza szolgálatába állítsa s amely a legszebb és legmegbecsültebb választ kapta azzal, hogy a Duce a költőt a rádió felfedezőjének utódjává nevezte ki, arra enged következtetni, hogy a költő kész elhagyni varázskastélyát s csakugyan eredetien költői életstílusát új munkássággal akarja megkoronázni.

A „Vittoriale”

Schüller-Piroli Susi dr. a kiváló újságíró, a nyár végén meglátogatta az olasz költőfejedelem gardatóparti rezidenciáját s erről a látogatásról így számol be:

— Az idei nyár augusztusának utolsó napjain, mikor még senki sem sejtette a költő küszöbön álló kinevezését, meggyőződhettem róla, hogy az öreg költőnek semmiképpen sem kell félnie a modern nagyvárosi élet lármájától, forgatagától. Látogatásunk szép augusztusi délutánján a Felső-Gardone csodálatos csandben hallgatott ugyan a szeliden emelkedő dombok olajfaligetei és a Garda-tó kék tükre között: semmi sem mozdult a Vittoriale — D'Annunzio villája — bejárata előtti csinos kis téren. A birtok magas falai körül patrullirozó karabinerek voltak az egyedüli látható élőlények. Ennek dacára buzgó kalapácsolás, kopogás, kiáltozás, jövés-menés lármája hallott. Ennek a lármának az eredetével csak akkor jöttünk tisztába, mikor végre az egyik kis templom tornyától bepillantottunk a birtokba, melyet annakidején Nietzsche nővére rendezett be s melynek kiépítésén D'Annunzio sok esztendő óta tovább dolgozik.

Eppen egy fedett folyó építését folytatták a költő személyes vezetése mellett. A folyosó a park egyik pavillonját az utca túlsó oldalának egyik házával fogja összekötni. De a rezidencia egyéb helyein is építkeztek. D'Annunzio a főépület, a villa mögött a dombra húzódó nagy-kiterjedésű parkot meghagyta eredeti szépségében. A szeliden a tóra ereszkedő lejtő azonban építő tere lett és egész sor pavillon, pergola, oszlopcsarnok és kőterasz élénkíti, nem is említve a Garda-tó szimbólumává lett magasbátörő árbocú hajót, mellyel annakidején merészen Plüméba hajózott s a tóparton az eredeti világitótornyot, melyben a híressé lett gyorsmotoroscsónak, a „Masz” horgonyzik.

Ezek az épületek olyan művésziességek és sajátoszerűek, olyan szépen és dinamikusán rendezettek, hogy a D'Annunziótól az államnak adományozott Vittoriale méltó és ritka nemzeti vagyonná teszik.

Rózsza az ezüstlácán

Hogy fogja a költő felvenni a kapcsolatot az emberekkel, kiklől olyan soká távol tartotta magát? Mert rendkívül nehéz volt bejutni D'Annunziohoz. Mindenekelőtt egy római minisztériumból kellett — s nehéz volt — engedélyt szerezni, hogy a költő tiszteletőrsége fel ne tartóztassa a látogatót. Ha azonban a vendégnek sikerült maga iránt felkeltenie a költő érdeklődését, akkor órák hosszat beszélhetett vele, sőt esetleg egész éjszakát is fel kellett áldoznia. A szolgáltnak ilyenkor meg volt parancsolva, hogy ételt és italt csak egy ajtónyíláson keresztül tolgasson a szobába, ne zavarják a be-

szelgetést. Ha — nagyon ritkán — nő volt a szerencsés, aki az utóbbi időben láthatta az ősz költőfejedelmet, a fogadás előtt a vendégszobában pompás brokátruhát nyújtottak át neki, melyet a látogatás emlékére megtarthatott. D'Annunzio megjelenését egy inas jelentette a hölgynek, a jelentéssel együtt nagy ezüst lácán egy pompás rózsát nyújtva át neki.

Kétségtelen, hogy D'Annunzio Rómába való visszatérése után újra át fogja venni a vezetőserepet az olasz művészeti és kulturális életben. Sőt, befolyása nagyobb lesz, mint valaha is volt. Mert ha D'Annunzio régebben esztéticizmusával, választékos, precíz stílusával, esztétikus világítéletével döntően befolyásolta a fiatal művésznemzedéket és a közönség ízlését, úgy ma művei, manifestumai, a Ducehoz írt levelei joggal kerültek az irodalmi rovatokból előbbre, az újságok első oldalára. Mert D'Annunzio nemcsak nemzeti hős lett merész vállalkozásaival a vizen és a levegőben; manifestumaival a Duce-nak és tetteinek igazi költője is lett és senki eredetibb művészetével és határozottabban nem tudja megénekelni a Duce-t és tetteit. Sőtél titkokkal teljes és mégis hatalmas stílusát csak kevés művész tudja megközelíteni és a művészi hivatás heroikus felfogásával senki jobban a fiataliságot lelkesíteni nem tudja.

„Százötven bombavető dolgozott fölöttünk . . .”

Egy jezsuita misszionárius levele a sanghái borzalmakról

Budapest, november hó.

Most érkezett Budapestre a sanghái jezsuita misszió vezetőjének, Takács János jezsuita társasági alyának október 20-áról kelt időrendben utolsó levele, amelyben beszámol a sanghái borzalmakról. Ez a magyar misszió 1936 augusztusában ment ki Kínába, a Sanghái mellett levő Zikawei városba, amely éppúgy szenvedett a japán bombázástól, mint maga Shanghai. A levél egész terjedelmében így szól:

„Tegnap egész füsttenger volt fölöttünk. A város északi részét, amelyet a kínaiak két és fél hónapig védelmeztek, felgyújtották és kivonultak. Százötven bombavető dolgozott fölöttük, hogy akadályozza a visszavonulást. Ma reggel a japánok az elfoglalt területről igen erős ágyúzásokba kezdtek. Zikawei-ba a japánok még nem vonultak be, mert az idegen engedményes területek közben vannak.

Kínai katonaság sincs itt. Ha lett volna, a japán repülők már régen agyonbombázták volna bennünket.

Tamingból Mgr. Szarnas ezeket írja:

Tamingban is kritikus most a helyzet. Október 11-én volt az első bombázás. Egy repülő jött igen magasán és a katonai barakokat bombázta. Másnap esett az eső és így nem jöttek. De kedden felnyölekor egyszerre nyolc repülő jelent meg és a katonai épületeket, valamint a repülőteret bombázta. Délben újabb repülő jött, de nem dobott le bombát. Szerdán tíz óra-
kor ismét bombát vetett le egy japán repülő.

Délután félháromkor egyszerre három repülő jött, rögtön bombázott és gépfegyverekkel lőtt. A nővérek rendháza és a mi villánk fölött egész alacsonyán leszállt és kémlt.

Eddig a mi épületeinket megkímélték. A lakosság nagyon fél. Sokan vidékre mennek lakni. Akik nem tudják véglegesen elhagyni a várost, reggel kimennek a környékre és este jönnek vissza. Ma az a hír terjedt el, hogy a vá-

rost bombázni fogják. Erre mindenki elmene-
kült. Alig maradt valaki házörzönnek. Ma kap-
tuk azt a hírt, hogy Nankingot, az osztrák
misszió központját szintén bombázták és a vá-
rosban levő misszió is kapott néhány bombát.

Pujangból Angelina főnöknő ezeket írja:

Most kezdődik a hadd el hadd. Folyton vonulnak keresztül a városon. Ma rosszhírű csapat érkezett. Betonerdőtmenyek készülnek. Az egész környék fel van túrva.

E levelek érkezése után a japánok kétoldalt a vasútvonal mellett Taming alá értek. Most nem tudjuk, kinek a kezében van Taming. A már meghódított területeken a kínai csapatok gerilla-harcokat kezdtek. Több városát visszavettek.

Ez nagy veszedelem az emberek életére. Tehengteből, mely majdnem a mi misszióknak szomszédságában van, elvittek egy püspököt és nyolc papot.

A sanghái misszió borzalmas károkat szenvedett. De még nincs vége a szenvedésnek. Hétezer menekült érkezett a zikawei nyomorkonyhán. Tegnap újabbak jöttek. Én a kórházakat látogatom. Sebesülteket tanítok és hal-doklókat vigasztalok. Bár nagy veszélyben élünk, úgy gondolom, mindegyikünk nyugodt.

Takács János S. J.”

Schütz Antal:

ŐRSÉG

314 oldal. Finom, modern borítékban.
Füzve 145 leí.

A nagynevű tudos szerző mélyenjáró tanulmányai és cikkei az élet és kultura legfőbb javainak a kereszténység felbecsülhetetlen értékeinek megőrzéséről és apolásáról.

Megrendelhető könyvosztályunkban.

Két újabb angol zászlóalj érkezett Palesztinába

Jeruzsálemből jelentik:

Hétfőn Angliából két teljes gyalogsági zászlóalj érkezett Palesztinába, összesen 1150 emberrel. Az angol katonaságot Haifa kikötőben szállították partra. — Nazareth környékén a zavargók újból megtámadtak egy postagép-kocsit és agyonlőtték egy angol rendőrt.

Vigyázat!

Csakis a BAYER kereszt jelével
ellátott tableta - a szervezetre
teljesen ártalmatlan - a valódi

ASPIRIN

Hétfőn egész nap folyt a tanácskozás az angol és francia kormányok vezető miniszterei között

Teljes a szolidaritás a helyzet felfogásában. — Chautemps miniszterelnök mondotta, hogy tárgyalásaik során „bejárták az egész világot”

Londonból jelentik: A Chautemps és Delbos, valamint az angol államférfiak közötti megbeszélések hétfőn délelőtt 11 órától este háromnegyed 7 óráig tartottak, csaknem megszakítás nélkül. A tanácskozáson lord Halifax is résztvett. Ebből arra következtetnek, hogy a titkos tanács elnöke azokról a benyomásokról tájékoztatta a francia államférfiakat, amelyeket a berlini tanácskozások során szerzett.

A miniszterek még este is folytatták a tanácskozásukat Eden külügyminiszter házában, aki bizalmas körben ebéden látta vendégül a tanácskozó feleket. A vacsora résztvevői, az idővesztés elkerülése végett, a szigorú angol társadalmi szabályokat félretéve, nem öltöztek át az estebédhez.

A Reuter jelentése szerint Chautemps miniszterelnök a tanácskozásokról távozóban a következőket mondotta:

— Örömmel jelenthetem ki, hogy teljes szolidaritást találtunk a két kormány között minden tárgy tekintetében. Ezt a szolidaritást előre is bizonyosra vettük, mert meggyőződésünk szerint az a világ békéjének és mindkét ország biztonságának alapja lehet.

Chautemps miniszterelnök nem volt hajlandó a megbeszélések részleteiről nyilatkozni és arra hivatkozott, hogy a tanácskozások még nem fejeződtek be. Hangoztatta, hogy szorgal-

masan dolgoztak és rendkívül szíves fogadtatásban volt részük. Minden tárgyat érintettek és nemcsak a láthatárt, hanem az egész világot bejárták.

A GYARMATI KÉRDÉS TOVÁBBI VIZSGÁLATRA SZORUL — A FRANCIA MINISZTEREK A NÉMET GYARMATOK VISSZAADÁSAÉRT CSEHSZLOVÁKIA BIZTONSÁGÁT KÖVETELIK

Londonból jelentik: Beavatottak szerint lord Halifax részletesen ismertette németországi benyomásait. A francia miniszterek teljes mértékben megértették a látogatás célját

Ertekezletre hívják a dunai államok képviselőit

Legalább egy nemzedéki idő tartamára akarják biztosítani a békét

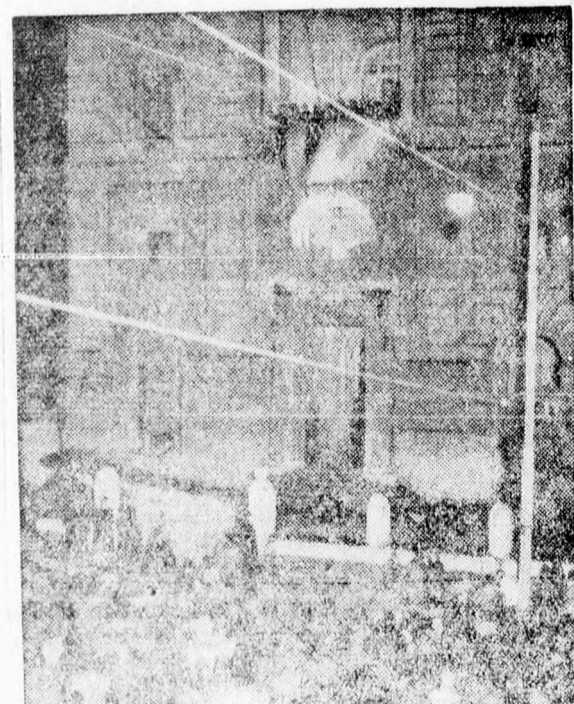
Londonból jelentik: Itteni politikai körökben kijelentik, hogy a most folyó londoni tárgyalások után valószínűleg értekezletre hívják össze a dunai államok képviselőit is, hogy Európa közepén is békét teremtsenek. Hangoztatják, ugyanis, hogy a mostani angol-francia tárgyalásoktól Európa jövő békéje függ. Az államférfiakat az az óhaj hatja át, hogy legalább egy nemzedék számára biztosítsák a békét. Hír szerint az angol és francia államférfiak arra a megállapodásra jutottak, hogy a london-párizsi tengelyt közelebb kell hozni a berlin-római tengelyhez. Ezért megállapodás történt abban az irányban is, hogy mihelyt befejeződnek a rövidesen esedékes angol-francia-német tárgyalások ezeket azonnal követni fogja Rómával az angol-olasz együttműködésre irányuló megbeszélés. Ezen a tanácskozáson egy új Európa szülehet — állapítja meg a Daily Telegraph.

A kormányhoz közelálló körök már nem titkolják, hogy lord Halifax a gyarmatok visszaadásáról tárgyalt Berlinben.

A NÉMET POLITIKAI KÖRÖK ALLÁSPONTJA, HOGY A GYARMATOK VISSZAADÁSAÉRT NEM LEHET ELLENSZOGÁLTATÁST KÖVETELNI

Berlinből jelentik: Berlini politikai körök nagy tartózkodást mutatnak a londoni megbeszélések kilátásai, jelentősége és tartalma tekintetében. Hangoztatják, hogy Németország nem hajlandó semmiféle politikai alkuba bocsátkozni olyan jogigények tekintetében, amelyek nem lehetnek alku tárgyai.

Az olasz sajtó szintén tartózkodóan, de bőven foglalkozik a londoni megbeszélésekkel. A Tribuna szerint Londonban szóba kerül a Németországgal való viszony, a gyarmati kérdés a spanyol polgárháború és a távol-keleti helyzet. Tény azonban, hogy most Londont és Párizst jobban érdekli a keletázsiai helyzet, mint az európai, mert az európai feszültség mintha némileg csökkent is volna.

Szimpatia-tünemény a római japán nagykövetség előtt a német-japán megegyezés miatt.

Az olasz képviselőház ülése

Az afrikai gyarmatbirodalom megszervezése

Rómából jelentik: Félévi szünetelés után az olasz képviselőház ismét összeült. Az új ülésnek a félév alatt lefolyt fontosabb államügyek felől hallgatja meg a kormány jelentését.

A képviselőház elnöke a kormányon belüli legfontosabb változásoként közölte, hogy maga Mussolini vette át az afrikai gyarmati minisz-

térium vezetését. Az afrikai gyarmatbirodalom nagyszabású megszervezéséről van szó, s évgett részletes kormányterv kidolgozásáról és végrehajtásáról.

Az erről szóló bejelentésre az olasz képviselők helyeikről felállva, hosszasan ünnepeltek Mussolinit.

Gyógyítható-e a tüdőbetegség?

Mindazok, akik asztmában, tüdőcsúcs-, vagy légesőhurutban, szédülésben, tüdőkatarrusban, idült köhögésben, állandó rekedtségben és náthában szenvednek, mindezek teljesen ingyen és portómentesen egy tájékoztató könyvet kapnak, több ábrával, Dr Guttman orvos szerkesztésében: „Sind Lungenleiden heilbar“ (Gyógyítható-e a tüdőbetegség) címmel.

Írjon egy levelezőlapot (6 lejes bélyeggel) alanti pontos címre: **PUHLMANN & CIE, BERLIN 847, Müggelstrasse 25-25 a.**

Az állatvilág olimpikonjai

Ha Jesse Owens, az amerikai csodasprinter, az afrikai geparddal próbálna meg versenyezni, csúfos vereséget szenvedne.

Míg ugyanis Owens világrekordja 100 méteren 10.3 mp, addig az állatvilágban élő konkurrensé ugyanazt a távolságot 5 mp alatt futja le.

De a gyors gepard azonban restelkedett a gazella előtt, amely 100 métert 3.5 mp alatt hagy maga mögött, a gyorsasági világrekordot a gazella tartja a négylábúak között, bár a versenyelő, amelyik 3.95 mp-t „vágott ki“ az egyik nemzetközi versenyen, ugyancsak megszorítaná, ha versenyzésre kerülne a sor. Rögtön a verseny után következik az agár, amely a klasszikus sprintertávot 4.3—6 mp alatt futja le.

Ezek a kutyák, mint köztudomású, a lapsifüles legveszedelmesebb ellenségei, amely kaffogó üldözői elől 100 méterenként 5 mp sebességgel képes futni. Ahogy azonban ezekből az adatokból kitétnék, a természet bölcsesége folytán a ragadozók kevésbé gyorsak, mint az állaluk üldözött ártatlan teremtmény.

A „világ bajnok“ vadkacsa

Az állatvilági abszolút gyorsasági rekordját természetesen nem a négylábúak, hanem a madarak és a rovarok tartják.

A „világ bajnok“ azonban nem a „levégő királya“ a büszke sas, mint ahogy azt általában gondolják, hanem a szerény vadkacsa.

A vadkacso 120—735 órákilométerrel képes repülni. A fecske rövidtávon sikerrel tud versenyezni a vadkacsával, de távrepülésnél messze elmaradt mögötte, mert legfeljebb ötven órákilométeres átlagot tud „kihozni“. Sokkal kitarthatóbb már

a sólyom, amelyik nyugodtan berepül óránként a maga száz kilométerét.

A sas 70—90 órákilométerrel repül és a postalamb ugyanazt a sebességet tudja hosszú távokon mint átlagot tartani.

Ezek a rekordok azonban semmivé olvadnak össze a sarki fecske konkurrenciája mellett. Ez az apró madár, amelyik a magas északon, Grönland és Észak-Kanada vidékén él.

Minden vasárnapnak lelke van!

Ez a lélek ott tükröződik az egyes vasárnapok liturgiájában, evangéliumi szakaszában, Ennek vonásait parádtá ki

Dr Gálos László:

Vasárnapok — ünnepnapok

c. munkájában. Minden vasárnap gondolatköréből egy teljes kerekded értekezést ad ki, amely lelkiiovasmányának elsőrangúan alkalmas, de elmélkedési, valamint beszédanyagul is bőveges forrásul szolgál. Aki pedig az Egyház vasárnapi lélekmelegítését az egész hétre szeretné kiterjeszteni, minden vasárnapnak anyagát részekre bonthatja és így minden napra egy-egy rövid lelkítaplálékot kaphat a könyvben. A munka így egész élesztendőre elegendő.

Ara füzve 240 lei és portó.

Kapható könyvosztályunknál

kétségkívül tartja a távrepülőrekordot minden élőlény között, mert

minden évben kénytelen az Antartis légióiban lévő téli szállásra a 15.000 kilométeres borzalmas távot berepülni.

Tavasszal visszafelé repüli be ezt a távot, úgy-hogy az esetleges kitérőket nem véve figyelembe,

évente 30.000 kilométert vándorol.

De a német folyami fecske sem kell hogy szegyelje magát, amely Németország északi részéből évente a Fokvárosba látogat.

A leggyorsabb élőlény azonban kétségkívül egy légyfajta, amely percenként 25 kilométert repül, ami természetesen tisztán

teoretikusan 1500 órákilométeres sebességek felel meg.

A valóságban a bogár ezt a hihetetlen sebességet bizonyára csak néhány percig bírja tartani. A szerény légy teljesítményét csak akkor tudjuk teljes jelentőségében méltányolni, ha arra gondolunk, hogy

a leggyorsabb bombavető repülőgépek képtelenek óránként 600 kilométernél gyorsabban repülni,

és hogy a technika legforróbb vágyai közé tartozik olyan sztratoszféra-repülőgépek építése, amelyek ezer kilométeren felüli sebességgel tudnak repülni.

A sebességteljesítményeknél is bámulatosabbak a bogarak gigantikus izomerőteljesítménye. A vörös szöcske például saját testhosszának ötvenzszeresét képes helyből ugrani.

Az ugróképeségéről ismert kengurunak tehát ezek szerint 60 métert kellene ugrania, ha versenyezni akarna a vörös szöcskével. Egy afrikai bogárfajta, amelyik mindössze fél milliméter hosszú, saját testhosszának ötszázszorosát ugorja.

Az embernek tehát 400 méteres távolságot kellene ugrani,

ha ezzel a kis bogárral akarna versenyezni. És a skarabeusz

felemel egy ólommal nehezített kosárkát, amely 850-szer olyan nehéz, mint ő maga.

Az elefántnak tehát 2500 tonnát kellene felemelnie, ha reális versenyre akarna kelni a skarabeusszal.

Éhség-művészet és filmsztárok

De mint éhségművészek és filmsztárok is nyugodtan versenyezhetnek az állatok az emberrel, sőt a versenyben az ember kétségkívül csúfos vereséget szenvedne. Hagenbeck, stellingeni állatseregletében például egy óriáskigyó élt, amely

több mint két évig semmit sem evett.

De az állatok között számos olyan van, amely lényegesen többet keres az embernél. Ezeknek az élén egy viziló áll, napi száz dollár

gázsival.

de számos „nagykereső“ akad az oroszlanok, elefántok, óriáskigyók és tevék közt. Hollywoodban elsőrangúan fizetnek ezeknek a művészeknek“. Kevésbé keresettek a

majmok, kutyák és macskák, akik mind-össze 10—30 dollárt keresnek naponta tulajdonosaik számára.

A legnehezebb a filmesek munkája a zebrákkal, akiket csökönységük és vadságuk miatt a filmstúdióban „csökök“ keresnek naponta el, de mégis húsz dollárt keresnek naponta.

A Mester nagy beteg

A „Bánya és Vidéke“ c. hetilapban dr Ajtay Nagy Gábor tollából olvassuk az alábbi cikket

Thorma János félelvészadot meghalado idő óta városunk, a valamikor tengerentúl is művészeti fogalmat jelentő „Nagybánya“ legjellegzetesebb, daliás alakja a borús, hűvös, halódó őszi természet esendős elmúlásába készen beleolvadni, hiszen hetek óta nagy beteg. Ahogy kiváló művész: Réti István, a budapesti Képzőművészeti Főiskola rektora az 1912. évi ötteni jubiláris képkiallítása illusztrált katalógusában írja: „Thorma János hol erőszakosan, nyersen kitörő, hol elágyuló, érzelmes, egyszer pathétikus, csaknem szónokias, máskor meleg lírai művészelegyénisége“ az utolsó vívódás emésztő stádiumába jutott; már hónapok óta letette az ecsetet; daliás, még az ismerősök előtt is mindenkor feltűnést keltő alakja lassan beleolvad a csendes őszi elmúlás fátyol szürkés-gébe! Mint annak idején a nagy Szilágyi Dezső Budapesten, a tipikusan magyar temperamentumú és pompás megjelenésű Thorma János mindenkor a legizisztelőbb érdeklődés és a legönkénytelenebb vonzalom és szeretet tárgya volt; most pedig büszkén hordott feje le-lehanyatlak a betegagyánkosárol s elhagyni készült ezt az általa rajongott természet, amely iránt egész életén át olyan nagy közvevélenséggel viseltetett.

„A természet szeretettel való mélyeséges tanulmányozása — írja Thorma mester „A művészeti nevelésről“ írt, 1899-ben megjelent kis tanulmányában — a megérzése annak a belső, meleg kapcsolódásnak, mely a külső természet és az ember lelke között van“. Mi is úgy érezzük, hogy az ő nemes, nagy lelke maga mély lehangoltságában, növekvő elsorvasadásában a természet nagy, megbénító, megkínzó pusztulásával folyik össze és siet a végzetes elmúlásba. A természet azonban egyszer csak megújul, megedzi az embert, de olyan mély, nagy szomorúsággal, visszatartottan csüggedéssel félünk attól, hogy a Mester íthagy s vele a régi, híres „Nagybánya“ is mindörökre eltűnik a haldokló őszben, beleolvad abba a nagy sáros piszkos szürkés-gébe, ahol az emberi lélek már csak a napi robotnak él s nem talál többé új ideálokat.

Vajha az következnek be, hogy még egyszer hátravethetné a maga érdekes és kifejező módján jellegzetes fejét a kitérő mester s akaraterőtől duzzadó, ütemes lépésekkel sétálhatna közöttünk, akik e városban őt annyira szeretjük és tiszteljük.

Isten óvja őt!

TANQUEREY—CZUMBEL

A TÖKÉLETES ÉLET ASZKETIKA és MISZTIKA

Kapható a „Magyar Lapok“ könyvosztályánál. A műve utmutató papok részére a lelkek vezetéséhez. Szerzeteseknek elsőrendű segítő társ a lelki élet elmélyítéséhez. A keresztény életet a tökéletesre törekvő világiaknak nélkülözhetetlen. Tudományos értékét könnyed és kellemes stílusa, világos és gyakorlati szerkesztése emeli. A több mint ezer oldalas könyv — amely finom indiai papíron készült — azért alig nagyobb egy nagyobb méretű kézikönyvénél —

ára: 230 lei

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, fél évre 400
negyedévre 210, egy óra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 90 P, fél évre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037-
Telefon: 27.

Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Plat. Unirii 13.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.
Csakis válaszbellyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt északnyugati, nyugati szél, növekvő felhőzet, északon több helyen havazás. Az éjszeli fagy nyugaton enyhül, keleten erős marad, a hőmérséklet alig változik.

Bucuresti. Saját tud. November utolsó napjaiban a következő legkisebb hőmérsékleteket mérték: Galatz minus 8, Bucuresti minus 5, Craiova minus 2, Balcei minus 1, Basarabiában és Moldovában erős fagy van, míg az ország déli részében enyhébb a kezdődő tél.

December 1-én fel kell lobogóznia az összes házakat. December 1-én ünneplik meg az egész országban Ardeal egyesülésének évfordulóját. Ebből az alkalomból az oradeai templomokban háláadó istentiszteletet tartanak. A színházban délután 4 órakor a középiskolai ifjuság, este pedig a Román Nők Egyesülete tart ünnepséget. A rendőrség felhívja a város lakosságát, hogy az ünnepségből méltó módon vegye ki a maga részét is. Fel kell lobogóznia az összes házakat, valamint az üzleteket. Este a kirakatokat, a főbb utvonalon ki kell világítani és fel kell díszíteni.

ÖREG DIÁKOK TISZTELGŐ KÜLDÖTT-SÉGE MAJLÁTH PÜSPÖK BETEGÁGYÁNÁL. Budapestről jelentik: A brasovi római katolikus főgimnázium alapításának századik évfordulóján az intézet volt növendékei képviselőletében dr. Kenyeres Balázs nyugalmazott egyetemi tanár, dr. Kovács Dénes ügyvéd, Vén István dr. nyugalmazott hadbíró-ezredes és Pogány József dr. nyugalmazott főjegyző tisztelettel Majláth G. Károly transzylvániai püspöknek, aki betegen fekszik a Vörös Kereszt kórházban. A küldöttség tagjai a nagybeteg püspököt személyesen nem üdvözölhették, de titkáranak fejtették ki látogatásuk célját, amelyet a püspök emlékkönyvében örökített meg.

VALSÁGOSRA FORDULT A GÉPKOCSI-SZERENCSETLENSÉGET SZENVEDETT BERNHARD HERCEG ALLAPOTA. Amszterdamból jelentik: Julianna holland trónörökös nő férjét, Bernhard herceget gépkocsiszerencsétlenség érte. A herceg autója összeütközött egy tehergépkocsival és az összeütközés olyan súlyos volt, hogy a herceg kiesett az uttestre és mély fejsebet és könnyebb agyrázkódást szenvedett. Mint később megállapították, Bernhard herceg állapota sokkal komolyabb, mint azt az első pillanatokban hitték. Kezelőorvosa csak nagy fenntartással nyilatkozik a beteg állapotáról. Az éjszakai órákban kiadott jelentés szerint Bernhard herceg állapota még mindig annyira súlyos volt, hogy az orvosok tanácsára elhatározták, hogy Vilma királynő és Julianna trónörökös nő egyelőre állandóan a kórházban tartózkodnak. A királynő és trónörökös nő számára két külön szobát rendeztek be a kórházban a betegszoba mellett. Egész Hollandiában nagy aggodalommal lesik a híreket Bernhard herceg állapotáról. A szerencsétlenség nagyságát fokozza az a körülmény, hogy a trónörökös nő közeli anyai örömei elé néz.

— Szerzetesnőknek! —

Nem tudjátok sem a napot, sem az órát!

Franciából átdolgozott, kitűnő elmélkedések havi magánjára szerzetesnők számára. Az év minden hónapjára megfelelő vonatkozásra elmélkedést ad. Csinos kiállításban ára 35 lel. Kapható könyvesboltjainknál.

Zürichi zárlat. Párizs 14.68 háromnegyed, London 21.60 egynegyed, Newyork 432 ótynolcad, Brüsszel 73.55, Milánó 22.75, Amszterdam 240.45, Berlin 174.42 fél, Bécs — schilling 79.10, Prága 15.22, Varsó 81.80, Belgrád 10, Bucuresti 325.

MEGOLDÓDOTT A TG-MURESI IPAROSTANONCOK ISKOLAÜGYE. Targu-Mures. Saját tud. Az iparostanoncok, mintegy ezren, egyik napról a másikra iskola nélkül maradtak, mert — mint jelentették — az egészségügyi minisztérium az iparostanonciskola céljával szolgáló épületben a gyengeelméjűek intézetét helyezte el. Több oldalról történt közbe lépés után végre olyan megoldást találtak illetékes körök, hogy az iparos tanoncoktatás esti tanfolyamokon a 2-es, 3-as és a 8-as számú állami elemi iskolákban történjék, addig is, amíg a kérdés végleges megoldást nyer.

Szeptember 3-án feladott távirati kérésére csak most kapott választ dr. Pál Gábor, a Magyar Párt cluj-i elnöke. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Augustus végén jelentették, hogy az alciuci erdőgondnokság olyan értelmű közrendelkezést küldött szét az alciuci tizenöt közbirtokoságnak, hogy a vadász évadra való tekintettel, hajhassák háza az erdei legelőkről a marhacsordákat, nehogy kár érje őket. Ez a rendelkezés mintegy tizenöt ezer székely gazdát sújtott és érthető a gyenge takarmánytermés idején, hogy meglehetősen felháborodást váltott ki. Dr. Pál Gábor szeptember 3-án táviratban kérte a földművelésügyi minisztériumot a rendelkezés visszavonására, ami mondanunk sem kell, nem történt meg mindaddig, míg az erdei vadászat ideje tartott. A minisztériumnak egyáltalán nem volt sürgős az ügy, amit bizonyít az is, hogy dr. Pál Gábor csak most kapta kézhez a minisztérium 244374-1937. számú választ, amely azt tartalmazza, hogy az illetékes erdőgondnokság kilenc közbirtokoságnak csak „távirati”-ből küldött rendelkezést, a többi hat közbirtokosággal pedig méltányosan kiegyezett.

LÁNGBATORITOTT EGY LAKÓHÁZAT A KISZIVÁRGÓ FÖLDGÁZ. Targu-Mures. Saját tud. Súlyos szerencsétlenség történt az éjszaka a Principele Carol-utca 86. szám alatti házban, ahol Sütő Mihály családja lakik. A családtagok már aludtak, amikor Sütő Mihály úgy éjjeli 12 óra körül hazatérve, még egy cigarettára akart gyújtani lefekvés előtt. Amint azonban gyufát gyújtott, egyszerre robbanásszerűen zajjal lánglobbant a szobában az ágya a felesége ruhája, a bútorok, még a testén levő ruha is égni kezdett, úgyhogy a szobában levők csak súlyos égési sebekkel borítva menekülhettek a szabadba. A bútorok is étek a szobában s csak a nagy tűzilármára összegyűlt szomszédok segítségével oltathatták el a nagyobbarányú tüzet és részesülhettek segítségben a súlyosan összeégett Sütő házaspárt. Nyomban értesítették a földgázlársaság szolgálatot telephíró személyzetét, mert első perctől kezdve földgázrobbanásra valtozott az eset, amint később meg is állapították, hogy az épület előtt, a föld alatt elvezetett földgáz-fővezeték csőrepedés következtében előállott gázömlés volt a tűz oka. A vezetékbeli kiszivárgott földgáz földalatti utakon a házba szivárgott s amikor Sütő Mihály cigarettára akart gyújtani, lángra lobbantotta az egész lakást az időközben felgyülemlett földgáz. Azonnal hozzáfogtak a vezeték megjavításához, míg a két sebesültet orvosai kezelésben részesítették.

Kifosztották egy carei kereskedő üzletét. Saját tud. Péntekről szombatra virradó éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak Mandai Ferenc vasáru üzletébe, ahonnan 20 ezer lei értékű alpakka evőeszközök, zsebkések és acéltollakot ellopott. A nyomozás megállapította, hogy a betörők az üzlet melletti udvar világító tetőablakán át jutottak az üzletbe.

HIBÁS VÁLTOÁLLÍTÁS MIATT ÖSZSZEÜTKÖZÖTT A TEHERVONAT EGY SZEMÉLYVONATTAL. Bucuresti. Saját tud. A vasuti vezérigazgatóság értesítést kapott a bucaresti—constantai vonalon levő Fetésai állomásfőnöktől, hogy a Bucurestiből vasárnap éjjel elindult 9005. számú személyvonat hibás váltoállítás következtében összeütközött a 9350. sz. tehervonattal, amely éppen indult az állomásról, hogy mellékvonalra térjen. Három teherkocsi és 11 petróleumtartály-kocsi felborult és megölt egy fekezőt és könnyebben megsebesített négy más személyt, akik közül kettő utas és kettő vasuti alkalmazott. A szerencsétlenségben bűnös forgalmi tisztviselőt és két változórt letartóztattak.

Divatos hó- és

házicipőt

Mikulásra ajándéknak csak

MUHARY-nál

vegyen! Oradea, Blv. Reg. Ferdinand 9.

Dráma a budapesti Hívős-völgyben. Budapestről jelentik: Kedden reggel a Hívős-völgyben egy üres telken negyven év körüli férfi holttestét találták. A halott még kezében szorongatta a haláltokozó revolvért. A rendőrség megállapította, hogy az öngyilkos vitáz Sulek István targu-sucuesci születésű belügyminiszteri tisztviselővel azonos. Amikor a halottszíntő autó a helyszínre sietett, hogy a holttestet a honceni intézetbe szállítsa, az egyik kanyarodásban gummi-defekt miatt felborult. Dobos József hullaszállító súlyosan megsebesült. A mentők kórházba szállították. Érdekes, hogy az öngyilkos Sulek István holttestétől alig pár száz méternyire egy eddig ismeretlen aszony holttestére bukkantak.

VAKMERŐ BETÖRŐBANDÁT LEPLEZETT LE A TG-MURESI RENDŐRSÉG. Targu-Mures. Saját tud. Az utóbbi időben sűrű egymásutánban követtek el betöréseket, amelyek feltételeit nem sikerült a rendőrségnek elfognia. Végre tegnap egy razzia alkalmával elfogták Oroian Grigoret, Fejér Jenőt és Simion Sándort, akik beismerték az összes többi elkövetett betöréseket. Így ők törtek be a Conurenta fűszernagykereskedésbe, Kalkovits Gyula háztulajdonoshoz, Panajoth Albert sportemberhez, Pataki Mária magánzöhoz. Székely Béla mézáróshoz, stb., ahonnan mintegy kétszáz ezer lei értékben loptak össze pénzt, értéktárgyakat és ruhaneműt.

Pénteken és szombaton fizetik a tisztviselők nyugdíjilletményeit Clujon. Saját tud. A cluj-i pénzügyigazgatóság közlése szerint a nyugdíjak kifizetését december másodikán kezdi meg a cluj-i pénzügyigazgatóság. Tekintve, hogy a katonai nyugdíjakat már hétfőn kifizették, így a tisztviselők nyugdíjilletményeinek kifizetésére kerül sor pénteken és szombaton a szokott sorrendben.

Emelkedett a sertésus ára Carabon. Saját tud. Az itteni húsiparosok képviselőletében Kovács Félix azzal a kérelemmel fordult Carei város vezetőséghez, hogy az általános drágaságra való tekintettel emelje a sertésus árát. Az átmeneti bizottság méltányolta a kérelmet s a sertésus árát 24 leiről 26 leire, a nyerszalonna árát pedig 32 leiről 34 leire emelte. A borjúhús árát verseny tárgyává tett, míg a marhahús ára 22 leiben változatlan maradt.

Veszedelemes betörőt fogott az oradeai rendőrség. Saját tud. Egy Berinde György nevű veszedelemes betörőt tett ártalmatlanná a rendőrség. Berinde György az utóbbi időben egy itteni étteremben étkezett, ahol felismerték és felhívták a rendőrség figyelmét személyére. Kiderült, hogy a rendőrségen 1925 óta tartják nyilván, ekkor követte el ugyanis első betörését, amiért egy év börtönbüntetéssel sújtották. Mióta kikarúta a börtönből, Magyarországon és Csehszlovákiában „dolgozott”. Most, miután letartóztatták, kihallgatása során beismerte, hogy mielőtt Oradeára jött volna, Bistritan tört be két villába, ahonnan 200 ezer leit lopott el. Bistritáról Oradeára jött s itt megismerkedett egy Potyok Erzsébet nevű háztartásbeli alkalmazottal, akit a rendőrség szintén elfogott s beismertő vallomásra birt. Őrizetbe vették még: P. Nagy János és Janotai József betörőket is, akikről kiderült, hogy sorozatos betöréseket követtek el. A rendőrség megállapítása szerint egyébként Berinde a következő helyeken „működött” eredményesen: Klór Antal szőlőtulajdonos Caragiale-utca 1-a, 16 ezer lei készpénz; Czina Lajos hentes, Cantemir-utca 78, haterzer lei készpénz, két télikabát, egy villanyvasaló; özv. Hegedüs Antalné, Victor Babeu-utca 5. szám, 5500 lei készpénz, 80 pengő, egy brillians kőves gyűrű, egy kétméteres aranylánc, összérték 17 ezer lei; Romanovszky Dionisie Barthou-utca 11, 23.500 lei készpénz, az ékszerek később a lakásban megkerültek; Dul Anna, a táblai főügyészség hivatali vezetője, Presan marsall-utca 11. szám, 10 ezer lei készpénz és három bőrdíj; London Herman Cantemir-utca 10, ruhaneműk. Az oradeai betörések összértéke meghaladja a 150 ezer leit.

PUHA ÖLMOT állandóan vesz a Szent László nyomda r. l., Oradea, Str. Regele Carol II. 8. sz.

Sulyosan elítélték egy satumarei nagykereskedő fosztogatást. Saját tud. Schön Samu satumarei nagykereskedő észrevette, hogy raktárát már hosszabb idő óta ismeretlen tettes dézmálja. Feljelentésére a rendőrség nyomozást indított s ennek során kitűnt, hogy a Luna, Lithynia és Bicsadi ásványvizek elosztó raktárának bérlője, Máthé Sándorné több olyan kocsi tart, aki összejátszik Schön Samu Nagy László nevű tanulóival és az ásványvizek szállítása alkalmával több áruf csempésznek ki az üzletből. A nyomozás azt is megállapította, hogy az árut Máthé Sándorné adta el. Az ügy a járásbíróhoz került, ahol mintegy száz tanu kihallgatása után Pretorianu járásbíró Máthé Sándornét egy hónapi, Jakab Mihály fuvarost egy évi, Bóné Bálint fuvarost hat hónapi és Nagy Lászlót egy hónapi fogházra és 260 ezer lei kártérítés megfizetésére ítélte. Máthéné büntetésének végrehajtását háromévi próbaidőre felfüggesztette.

MIÉRT ENGEDTE MEG A KORMÁNY A CUKOR ÁRANAK FELEMELÉSEST? Bucurestiből jelentik: Az általános árdragítások kérdésében a kereskedelemügyi minisztérium szigorú vizsgálatot ígért. Mivel az ipari termékek gyártása és elosztása kartellék keretében történik, az ellenőrzés nem okoz nagyobb nehézséget és a visszaélés könnyűszerrel megállapítható. Így állapítható meg a minisztérium azt is, hogy a cukor árának emelkedését a gyárosoktól függetlenül tényezők idézték elő és csak így engedte meg a cukor árának emelését. Az általános árdragítást inkább a közvetlők üzemeinek lehet betudni. Ezért megszigorítják a spekulatív ellenőrzését.

Fegyelmi bizottság elé állítják az ócskavaskereskedést tűző tanítót. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Korábbi híradásunkkal jelentettük, hogy Ionica Mihail armázeni állami igazgató-tanító arra szólította fel az iskolába járó mintegy száz gyermeket, hogy szedjék össze mindenhol az ócskavasat és vigyék el neki, mert mindenféle és fajta vashulladékot megvesz. Több se kellett a gyermekeknek. Kedvébe akartak járni tanítójuknak és egyre-másra hurcolták el hazulról nemcsak az ócskavasat, régi szerszámot, hanem ezek után a még használatos gazdasági felszereléseket is, ásót, kapát, ekevasat, kerékszegeket, stb., úgy, hogy néhány szülő azt vette észre, hogy amikorra szüksége volna egyes eszközökre, szerszámokra, azoknak híruk-hamvuk sincs, mind Ionica állami tanító raktárába, onnan pedig jó pénz ellenében valamelyik vasöntőbe vándorolt. A község lakossága jelentette a szokatlan esetet dr. Pál Gábornak, az Országos Magyar Párt ciucmegyei elnökének, aki Adorján Imre főtitkár útján közbenjárt dr. Otetea Valér megyefőnöknel és elpanaszolta az „élelmes” tanító üzletét. A megyefőnök írásos bizonyítékokat kért. Erre az egész község által aláírt nyilatkozatból győződhetett meg a megyefőnök és Vasile Chele tanfelügyelő a „közoktatásügyi ócskavaskereskedelem”ről. Ionica igazgatótanítónak még igen sok és a lakosság által bizonyított visszaélései vannak. Köztük például az, hogy a székely iskolásgyermekeket borona elé fogta és úgy művelte meg veteményeskertjét. Az iskola számára hordott fát gyermekek fejszével, fűrészszel és csákánnyal gyermekek fejszével, rüreszel és csákánnyal mentek iskolába akkor, mikor otthon a szülők ilyen veszélyes szerszámot nem bíztak volna a gyermekeikre. A leánygyermeket különféle szolgálatokra fogta be: gyermekei gondozására, dajkálására, takarításra, mosásra, velük ültetettte el a burgonyát, kapáltatta meg a veteményes kertert. A megyefőnök maga is megdöbbenéssel értesült a sulyos visszaélésekről és azonnal utasította Vasile Chele tanfelügyelőt a tanító elleni fegyelmivizsgálat megindítására. A község lakosságának az volna az óhaja, helyezze át a minisztérium Ionica tanítót, mert a köznyugalom különben sohasem áll helyre és a tanulmányi előhaladás visszaesik.

Pius S. J.

Krisztus testvéreinkben

A testvéri szeretetről értekezések utólréhetetlen szellemességgel és mélységgel.

Ára: 130 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunkban.

Óvodaköteles gyermekeket mentett fel a tanfelügyelő a téli óvodalátogatástól. Mercurea-Ciuc. Mígentea székely község több „tizes”-ből áll, melyek egy és fél-két és fél kilométerre vannak az anyaközségtől, ahol az állami óvoda épülete van. Az 5-7 éves gyermekeknek mezei uton, téli időben így háromtól ötkilométeres utat kellene megtenniük naponta, hogy az óvodát látogathassák. A hideg idő beálltával e miatt a szülők nem engedték gyermekeiket óvodába, aminek az lett a következménye, hogy az óvodát látogathassák. Végül is a szülők az Országos Magyar Párthoz fordultak. Adorján Imre főtitkár felkereste dr. Otetea Valér megyefőnököt, aki teljesen átértékelte a szülők aggodalmát, utasította Vasile Chele tanfelügyelőt, hogy a gyermekeket mentse fel a téli óvodalátogatástól és egyben intézkedjék az eddig kirótt bírság törlése iránt, valamint a további foglalás és zálogolás felfüggesztéséről. A méltányos intézkedés nagy megnyugvást keltett a „tizesek”-ben.

107 éves asszony halt meg Satumaren. Saját tud. A Dehenna nevű városrész egyik düledező viskójában, irtózatos nyomorban meghalt Satumare s talán az ország legöregebb asszonya, a 107 éves Arany Lászlóné. Férje évtizedekkel ezelőtt az akkori Magyarország egyik leghíresebb cigányprimása volt, aki nem egyszer a fővárosban is muzsikált. Satumaren nagy házat vezetett, ahol a város legnagyobb urai is megfordultak. Felesége a cigányprimás halála után nyomorba jutott, különösen mióta férje tisztelői meghaltak. A hajdan büszke, délceg asszonyt a város temettette el.

* Minden betegnek saját jól felfogott érdeke, aki asztma, tüdő- és ennek rokonbetegségének gyógyítását keresi, hogy a több év óta fennálló, közismert Puhlmann et Co céghez, Berlin 847, Müggelstrasse 25-25/a forduljon és onnan teljesen ingyen és portómentesen megkérje a több ábrával ellátott broszurát, mely ezen betegségek gyógyításával foglalkozik. Figyelje meg mai lapunk 6-ik oldalán megjelent külön hirdetésünket.

Ne felejtse el, hogy december 6-án van a MIKULÁS. Krampuszok, Mikulások és hozzávaló csokoládé figurák, csizma, cipő, papucs, valamint luxus-dobozokban bonbonok, nagy választékban a lehető legolcsóbb árakban

PETROVICI

cukorka és csokoládégyár üzleteiben.
Főüzlet és gyár: Oradea, Str. Alexandri 28.
Fióközllet: Boulevard Regele Ferdinand 6.

A ROMÁN FAKIVITEL HELYZETE MAGYARORSZÁGON. Bucurestiből jelentik: A román tűzifa a magyar piacon a csehszlovák és lengyel fakivittel áll szemben. A csehszlovák fakivittel különösen előnyben részesítik különösen a határvidékhez közel eső részeken. A magyar vezetőkörök ugyanakkor egy lengyel fabehozatali egyezményről is tárgyalnak, amelyet magyar kukorica kivitelének a feltételével kötnének meg. A román fakivitelzők meglelték a szükséges lépéseket, hogy a verseny révén a magyar piacra kárt szenvedjenek.

Ciucmegyei apró hírek. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Tankó István ghimes-fageti csángóbirtokos újonnan épített, négylakrészes faháza leégett. A nyomozás során kiderült, hogy a tűz a kéményben keletkezett, még pedig úgy, hogy a kéménybe beépített fagerenda tüzet fogott. A kár megközelíti a százezer leit. — Balla István siculeni kereskedőt a törvényszék hamispénz terjesztéséért egyezeröttszáz lei pénzbírsággal sújtotta. Balla pénzt küldött a postára, ahol egy darab kétszázötvenleiest hamisnak találtak és kétszázötvenleiest Miklós Domokos vasutas fegyességétől kapta és nem tudta, hogy hamis. A tárgyaláson Miklósék bűnössége nem nyert megállapítást és így őket jogerősen felmentették. — Csizsér Huba, néhai Csizsér Imre volt árvaszéki elnök egyik fia, idegrohamában vasárnap reggel, a hálószobában, revolverrel agyonlőtte öccsét. Lehelt és majd több ízben belöve a hálószobába, alsó ruhában elmenekült. A tragikus haláleset nagy részvétet keltett Toplita-Ciuc község és a város közönsége körében. Csizsér Hubát eddig még nem sikerült elfogni. Félő, hogyha tettének tudatára ébred, a nála lévő revolverrel öngyilkosságot követ el. — Székely Ferenc cíceui gazdálkodó úgy akarta kijátszani a hatósági erdőőrök ellenőrzését, hogy hamis fafokolat készített és azzal számolta meg az erdőből fuvarozott lopott fát. Végül is rajtavesztett és egyhónapi elzárást kapott. — Gál Károly danesti gazdálkodótól Toplita-Ciuc községben lovat akart elcserezni Tódi József cigány. A csere nem sikerült, amit annak tulajdonított Gál, hogy Tódi állandóan öcsérelta a lovat. Elfőltt veszedéki támadt, amelynek hevében Gál Tódit úgy megkéselte, hogy kórházba kellett szállítani.

* Dugulás és aranyeres bántalmak, különféle gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltelődése, hát- és deréktájás ellen a régebbi természetes „Ferenc József” keszűvíz, kisebb adagokba elosztva, naponta többször bevéve, hatékony segítséget nyújt. Kérdezze meg orvosát

SPORT

December 17-én

Románia-Egyiptom világbajnoki selejtező Kairóban

Egy mérkőzés dönti a nemzetközi szövetség határozata szerint

Bucurestiből jelentik: A román-egyiptomi világbajnoki selejtező-mérkőzés időpontja és színhelye körül hosszas viszálykodásnak véget vetett a nemzetközi labdarugószövetség, amely úgy határozott, hogy egyetlen mérkőzésen döntsék el a továbbjutás sorsát s ezt a mérkőzést december 17-én játsszák le Kairóban.

A döntés nehéz helyzetbe hozza a román szövetséget. Ugyanis a december 17-iki mérkőzés után a Venus valószínű válogatottja: Bodola, Siera, Petea és Barbulescu nehezen érhetnek haza december 24-re, már pedig a bajnokcsapatnak akkor Budapestre kell indulnia. A válogatott nehezen nélkülözheti a Venus legjobbjait, de a külföldön szereplő Venus sem!

Sulyos dilemma vár megoldásra.

Japán büszke, hogy olimpiát rendezhet. Budapestről jelentik: Holzwarth Lajos, az ismert Ázsia-kutató, nemrégiben érkezett vissza Magyarországra és a japánok olimpiai előkészületeivel kapcsolatban a következőket írja a „Testnevelés” című havi folyóiratban: A japánok igen büszkék, hogy ők rendezhetik az 1940. évi olimpiát és nemzeti ügynek tekintik, hogy az idegenek minden vonatkozásban jól érezzék magukat náluk. Nagyon hízeleg ennek a majdnem tulságosan önzeges népnek, hogy az olimpia Tokióban való megtartásával a fehér emberekkel egy sorba kerültek és méltók akarnak lenni ehhez a kitüntető bizalomhoz. Azért meg vagyok győződve, hogy igyekezni fognak tenni a rendezést illetőleg a berlini olimpián is.

Zavart okoz a spanyol viszály. Budapestről jelentik: December közepén indul el a Hungaria téli turájára, amelynek célpontja ezuttal Portugália. Mivel Spanyolországon keresztül a jelenlegi viszonyok miatt nem lehet utazni, a magyar bajnokcsapat csak hatalmas kerülővel juthat el céljához. A tengeren keresztül kell megközelíteni Portugáliát, még pedig úgy, hogy 17-én szállnak hajóra Hamburgban és 22-én kötnek ki Lisszabonban. A vasutal együtt így két nap helyett hetet utaznak a kék-fehér futballisták, akik már előre félnek a tengeri betegségtől.

Tizenkétezer font egy labdarugóért.

Az angol futballcsapat, a Chelsea, amely jelenleg a Brentford és a Tottenham Hotsparr mögött a harmadik helyen áll az I. ligában, tizenkétezer fontért (kb. nyolcmillió lei) megvette a Bolton kitűnő csatárát, Ray Westwoodot. Ilyen áráf még nem „fizettek” hivatásos labdarugóért s a Bolton Wanderers mégsem akart megválni Westwoodtól.

Az oradeai Urak Mária Kongregációja az eddigi szokástól eltérően rendszeres ájtatosságát minden hónap első és harmadik csütörtökén tartja meg. A legközelebbi ájtatosság december 2-án, csütörtökön a szokott helyen és időben lesz.

MEGNYILT A REFORMÁTUS LEÁNYSZÖVETSEG SZEGÉNYKONYHÁJA. Ünneplés keretében nyitotta meg az oradeai olosigi református Leányszövetség szegénykonyháját a nincstelen református elemista gyermekek számára. A Leányszövetség téli ebédeltetési akcióját Csernák Béla egyházkerületi főjegyző nyitotta meg. A szegények konyháján Tatár Erzsébet, Székely Katalin és Tőkés Béla segédlelkész vezetése alatt 60 gyermek kap meleg ebédet.

Nem csupán városunkban, de vidéken is élénk érdeklődés nyilvánul meg a Református Nőszövetség által Oradeán, az Alexandri-utca 31. szám alatti Református Otthonban rendezendő jótékony célú vásár iránt. Bár a vásár csak december 11-én kezdődik, már eddig is számosan bejelentették részvételüket különböző értékes háziipari készítményekkel. A Nőszövetség 6 órai teáról általában mindenről gondoskodik, hogy a vásárt minél kellemesebbé tegye. A vásáron részt venni önjárték jelentkezőknek a Református Püspöki Hivatalnál: Alexandri-utca 31. A rendezőség közli tájékoztatás végett, hogy egy-egy kiállító 3 méternél nagyobb helyet nem vehet igénybe.

Az oradeai Háztulajdonosok Szövetsége tekintettel arra, hogy tapasztalat szerint a háztulajdonosok az erődítési költségek hozzájárulási arányát megállapító bizottság előtt többnyire tájékozatlanul jelennek meg és nincsenek felszerelve a kellő iratokkal, felszólítja az érdekelteket, hogy felvilágosítás végett jelenjenek meg a szövetség Rimanozcy utca 8 szám alatti helyiségében. Közli továbbá a szövetség vezetősége, hogy a megyeházán működő bizottság, amelyben a Háztulajdonosok Szövetsége is képviselve van, ülését hétfő és péntek kivételével minden délután 4 és 6 óra között tartja.

A Kereskedelmi Csarnok közleménye. Az Oradeai Kereskedelmi Csarnok elnöksége Farkas István elnöklelte alatt f. hó 24-én tartott teljes ülésében foglalkozott Tatarescu miniszterelnöknek az ország lakosaihoz 1937 október 9-én Oradeáról intézett felhívásával, amelyben minden kötelességtudó polgárt felkért, hogy a határerődítési munkák költségeihez járuljon hozzá. — Farkas István elnök ismertette az elnökséggel Banca vármegyei prefektus elnöklelte alatt folyó hó 17-én a Prefektúra nagytermében tartott értekezleten történteket, ahol a megyefőnök megismertette a kormány elnökének felhívását és arra kéri ennek a városnak és megyének minden polgárát, hogy a miniszterelnök felhívását tegye magáévá. — Farkas István elnök bejelentése után a Kereskedelmi Csarnok elnöksége egyhangú határozattal szorgalmazta, hogy az ország biztonságát és békéjét garantáló nagy műhöz, az oradeai repülőtér s az országhatárok megerősítésének megvalósításához szükséges anyagi alapok megteremtéséhez hozzájárul. — Elnökségünk határozata alapján szintén felkérjük testületünk összes tagjait, hogy szíveskedjenek a vármegyháza üléstermében kedd, szerda, csütörtök és szombati napokon délután 4-6 óráig működő bizottság előtt megjelenni és ott a városunkban felépített repülőtér s az országhatárok erődítési költségeihez való hozzájárulással tegyenek eleget hazafias kötelességüknek.

XI PIUS PAPA koronázása ezidél évfordulója alkalmából ez a gyönyörű könyv jelent meg **Kállay Miklós:**

A pápa és a Vatikán

A pompás könyv egy szakavatott író tolla mellett 100 gyönyörű képpel mutatja be Szent Péter mai utódját a leg hatalmasabb koncepciójú pápák egyikét. Megmutatja őt a vatikáni szertartások káprázatos pompájában, a zarándokok százezreinek hódolatából övezve. Meg mutatja államférfiul bölcsességében és legmeghívóbb és legteljesebb nemes emberi múltában. Ime néhány fejezete a könyvnek: **Diadaloszlop és a pápai szék. A lombard városkötő a Vatikán trónjára. Ratti bíbornok megválasztása. A Conclave és XI. Pius választása. A pápa fejedelme. Hogy tört a Pápa egy napját, stb. stb. A könyv ára 264 lel és portó. Megrendelhető lapunk könyvosztályánál.**

Tabéry Géza szerzői estje

Az elmúlt vasárnap tartotta meg városunkban nagyszerű szerzői estjét Tabéry Géza, akinek helyét a modern magyar irodalomban világnézeti szempontok fölött már kijelölte az irodalmi kritika. Tabéry Géza súlyos mondanivalói, magas feszültségű és komor levegőjű történelmi és társadalmi regényei világnézeti szempontból képezhetik ugyan vita tárgyát, de írói és művészi följénye stílusának egyéni vére, romantikusan színes és gazdag fantáziája előkelő helyet biztosít számára irodalmunkban. Igaz, hogy Tabéry Géza az utóbbi időben írásban is csak ritkábban szólal meg, holott szavát és mondanivalóját az egész magyar nyelvterület művelt olvasó közönsége ma mindenkör nagy érdeklődéssel várja és fogadja. Egyrészt minden bizonnyal ennek tulajdonítható az is, hogy most, amikor szerzői estét tartott, olyan hatalmas érdeklődés nyilvánult meg az estély iránt, ami szinte példátlanul áll a különböző irodalmi megnyilatkozásokkal szemben. A közönség tudta és megérezte, hogy Tabéry Gézának most is komoly és színes mondanivalói lesznek. A Református Kulturpalota dísztermét, ahol a szerzői est lezajlott, zeufoláig megtöltötte a közönség s valóban képviselve volt ott a város minden rétege. Olyan jelenlég és, aminek feltétlenül örüvendenünk kell s amivel a város közönsége csak saját értékének és komolyságának fokmérőjét emelte. Mert valóban Tabéry Géza ez alkalommal sem maradt adósa ennek a fokozott érdeklődésnek és várakozásnak. Előadásának szuggesztív varázsa valósággyal lenyűgözte a hallgatóságot, amely unnepi hangulatban adta át magát ennek a ritka és magasabbrendű irodalmi élménynek.

Tabéry Géza mindenekelőtt az Ady Endrével kapcsolatos személyes élményeiről, illetve Ady Endre feleségéről Csinezkáról tartott nagy érdekességű és irodalomtörténeti kuriozumokban is bővelkedő előadást. Csinezka kedvenc francia dalát és Tabérynek egy megenésített költeményét Czeglédy Honka adta elő művészi átéléssel és finomsággal. Majd Daróczy Lajos olvasott fel egy megkapó Eredj Tabéry novellát, amely klasszikus tisztaságában és emelkedettségében egyik legértékesebb gyöngyszeme az író euvrejének. Ezután ismét Tabéry Géza jelent meg a közönség előtt s néhány nagyhatású s a vérvizataros háború idején minden bizonnyal merészen hangzó háborús versét olvasta fel. Az estély utolsó száma Tabéry Géza kisestélyes fanyar és keserű, de szellemes párbeszédje volt Cencikevel, újságcikkeinek népszerű hőseivel, az egészség és természetes észjárásu, de műveletlen s szemtelen mai lánytípussal. Cencike érdekes figuráját Fehér Jolán személyesítette meg a színpadon, údén, vidáman és nagy sikerrel.

Tabéry Gézát mindvégig melegen ünnepelte a nagyszámú közönség, amely ritka irodalmi élmény hangulatával távozott el az estéről. (By.)

SZÍNHÁZ

Csütörtök este: Sárgapitykés közlegény

Erdélyi Mihály legújabb operettjének bemutatója

Lázás érdeklődéssel várja a város közönsége a csütörtök estét, amikor Erdélyi Mihálynak, a nagybíró operettszerzőnek legújabb műve, a Sárgapitykés közlegény kerül bemutatásra. Erdélyi Mihály, aki elmondhatja magáról, hogy eddig csak nagy sikert elért operettet írt, ma egyike a legdivatosabb operett szerzőnek. Van valami az ő operettjeiben, ami egycsepőre meghódítja a közönséget. Legújabb operettje a Sárgapitykés közlegény mindent egyesít magában, amire egy kimondottan jó operettnek szüksége van. Kitűnő hangulatos szöveg, nagyzerű üdembászó muzsika jellemzi a Sárgapitykés közlegényt, amit a mi színházunk csütörtökön este lelkes munkával, parádés szereposztásban, ragyogó kiállításban hoz színre. Gróf László rendezésében kerül bemutatásra a Sárgapitykés közlegény, amelynek a főszerepeit: Solymosán Magda, Ürmöcsy Magda, Sándor Stefi, Coppán Flóri, Benes Ilona, Jenei János, Fülöp Sándor, Tompa Sándor, Csóka József, Réthelyi Ödön, stb. alakítják. A zenekart Schreiber Alajos vezényli, míg a darab ragyogó díszleteit Rajnai Sándor és Kudelász Károly tervezték, illetve készítették. — A Sárgapitykés közlegény csütörtökön, pénteken, szombaton este, vasárnap délután 6 és este 9 órakor, hétfőn és kedden este kerül színre mindenkor rendezéssel.

— **Délutáni előadások.** A Rut kis kacsa olcsó helyárrakkal szombaton és hétfőn délután 5 órai kezdettel kerül színre először olcsó helyárrakkal, teljesen a bemutató előadás szerint, míg vasár-

Csak egy Mikulás előadás lesz a színházban

Candreáné, a nőegyletek elnöknője és a színház igazgatósága megállapodtak abban, hogy csak egy Mikulás előadást rendeznek a színházban. Ez az előadás vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődik és olyan gazdag és változatos műsort állított össze M. Antalffy Margit, a kiváló táncitanárnő, hogy ennek a vasárnapi előadásnak minden tekintetben felül kell múlania minden eddigi Mikulás előadást. Eppen ezért felkérjük a szülőket és gyermekeket, hogy mindenki, felnőtt és kicsi, ott legyen vasárnap délelőtt ezen a Mikulás előadáson, ahol a szebbnél-szebb táncok, énekek és tanulságos kis gyermekdarabok kerülnek színre a Mikulás bácsi védnöksége és bevonulása mellett.

Jegyek ezen előadásra kaphatók Ilies urnal a román színház pénztárnokánál.

AZ ORADEA-OLOSIGI SZENT LÉLEK PLEBANIATEMPLOMBAN Szepőtelen Fogantatás ünnepeig minden este fél 7 órakor szentbeszédet és ájtatosságot tartanak. A plebániahivatal felhívja a hívőket, hogy az ájtatosságon minél nagyobb számmal jelenjenek meg.

Jól sikerült bált rendezett Katalin-napja alkalmából a clujai Katolikus Kőr az elmúlt szombaton. A bált a Kőr Cogalniceanu-utcai székházának öregek termében rendezték meg és azon a város egész ifjúsága képviseltette magát. A zenét Sumi magyar diákkzenekara szolgáltatta s a táncmulatság a kora reggeli órákban ért csak véget. A bál tiszta jövedelmét jótékony célra fordítják. A mulatság sikeréért P. Jánosy Béla elnököt, Leitersdorfer Sándor ügyvezető elnököt és Dr. Bartha Ignác alelnököt illeti első-sorban dicséret.

nap délután 3 órakor és kedden délután 5 órakor az Urilány szobát keres operett szinten olcsó helyárrakkal kerül színre az operett együttes legkiválóbbjaival.

— **Jegyek a fenti előadásokra** már csak korlátolt számban kaphatók a színház baletálai, elővételi pénztáránál naponta délelőtt 11-1-ig és délután 4-6-ig.

HETI MŰSOR:

Péntek 9 órakor: **Sárgapitykés közlegény.** (Másodsor.)
Szombat délután 5 órakor: **Rut kis kacsa,** operett (olcsó helyárrakkal.)
Szombat este 9 órakor: **Sárgapitykés közlegény.** (Harmadsor.)
Vasárnap délután 3 órakor: **Urilány szobát keres,** operett (olcsó helyárrakkal.)
Vasárnap délután 6 órakor: **Sárgapitykés közlegény** (nagyedsor, rendezéssel helyárrakkal.)
Vasárnap este 9 órakor: **Sárgapitykés közlegény** (ötödsor.)
Hétfő délután 5 órakor: **Rut kis kacsa,** operett, olcsó helyárrakkal.)
Hétfőn este 9 órakor: **Sárgapitykés közlegény** (hatodsor.)
Kedd délután 5 órakor: **Urilány szobát keres** (olcsó helyárrakkal.)
Kedd este 9 órakor: **Sárgapitykés közlegény** (bucsuelőadás.)

LEGUJABB

Londonban már a Németországnak visszaadandó területekről tanácskoznak

Viszont nem hajlandók Németországnak Közép-Európában szabad kezét adni

Londonból jelentik: A keddi reggeli angol lapok elárulják, hogy a hétfői angol-francia megbeszélések jelentékeny részét lord Halifax beszámolója töltötte ki. Az összes lapok szinte egyöntetűen megállapítják, hogy Anglia és Franciaország meggyegett abban, hogy a német gyarmatok visszaadásáról csak akkor lehet szó, ha Németország kész a világhéke fenntartását célzó intézkedésekről tárgyalni.

A „Daily Express” szerint a gyarmati kérdés megoldása két fejezetből áll:

1. A nyitott ajtó politikája a gyarmatbirodalomban Németország javára, mely nyersanyagforrásokat és piacokat kapna a gyarmatokon. 2. A volt német gyarmatokra vonatkozó népszövetségi megbízás újból való szétosztása, de csak az általános béketerv részeként.

A lap szerint a megbeszélések olyan meszszire jutottak, hogy a francia és angol államférfiak még a Németországnak felajánlandó területekről is tanácskoztak, de megegyeztek

abban, hogy tényleges visszaadásról csak a Németország által nyújtandó békebiztosítékok ellenében lehet szó.

Ugyancsak egybehangzóan megállapítják az összes lapok azt is, hogy sem Anglia, sem Franciaország nem hajlandó Németországnak Közép-Európában szabadkezet engedni, még a gyarmati követelések szüneteltetése ellenében sem. A „Daily Telegraph” kiemeli, hogy

sem Anglia, sem Franciaország nem gondolt arra, hogy felszólítsa a csehszlovák kormányt, adjon teljes önkormányzatot a német kisebbségnek.

Az erre vonatkozó megbeszélést Delbos közép-európai utja tette szükségessé, mert a tárgyaló felek felismerték, hogy a dunai és Balkán-államok szívesen látnák annak jelét, hogy Franciaország és Anglia szilárd egységes politikát követ, mely ellenez minden olyan irányzatot, mely az említett államok szabadságát és függetlenségét korlátozhatja.

A japánok elfoglalták Nanking szomszédságában Csangtau várost és a Kiangjin nevű híres erődöt

Sanghaiból jelentik: Japán hivatalos közlés szerint a japán csapatok elfoglalták a Sanghai és Nanking között félúton fekvő Csangtau várost és kezükbe kerítették a Jangcse mentén épült eddig bevehetetlennek hitt Kiangjin nevű erődöt.

Helyet kap a timisoarai megyei és városi tanácsban egy-egy magyarpárti tag (?)

Timisoara. Saját tud. Ugy a városi, mint a megyei bizottságban már négy esztendő óta nem fordult elő, hogy magyar tag helyet kapjon Timisoarán. Most — hír szerint Bratianu Constantin, a liberális párt timisomegyei elnökének egyenes óhajára — mindkét bizottságban helyet kapott egy-egy magyar tag. Hétfőn este Nistor Dimitrie dr megyefőnök lakásán ebben az ügyben értekezlet volt, amelynek eredményeképp a timisoarai Magyar Párt vezetősegesítését kapott, hogy a megyei és városi bizottságba egyaránt szerepeltethet egy-egy tagot. A minden feltétel nélküli engedmény következtében a Magyar Párt ki is jelölte megbízottjait és pedig a város átmeneti bizottságába Gyulay János dr ügyvéd, a megyei bizottságba pedig Lukács Jenő mérnök személyében.

Kedden délen az új megyei bizottság mind a kilenc tagja már le is tette az esküt, a kinevezett és esküt tett bizottságban azonban Lukács Jenő, a magyarság képviselője nem szerepelt. Miután a megyei bizottság tagjainak száma teljes, Lukács Jenő tagságára csak abban az esetben van kilátás, ha a bizottság valamely tagját megbízatása alól felmentenek s így a megbízottak sorában üresedés keletkezne. A városi bizottság kinevezése ezideig még nem történt meg, tehát egyelőre Gyulay János dr tagjogosultsága is csak elméleti.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforogógépén
Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Vihar a tengereken

Elsüllyedt egy görög kereskedelmi gőzös. A legénysége sikeresen megmenteni

Bucuresti. Saját tud. A constantai hajóügynökségekhez érkezett hírek szerint a Márvány- és az Egei-tengeren orkán dühöng, amely elől a legtöbb hajó kikötőkbe húzódott vissza. Az „Eudoxia” nevű görög hajó, amely egy ázsiai kikötőből tartott Olaszország felé, többek között nagyobb cinkszállítmánnyal, S. O. S. jelzéseket adott le, de mire a „Petrahe Momicos” nevű hajó a jelzett helyre érkezett, már a viharos tengeren csak a hajó legénységét találta, mentőcsónakokon, míg maga a gőzös elsüllyedt. A legénységet megmentették. A vihar átterjed a Fekete tengerre is, ahol különösen a török és bulgár vizek felé havazni kezdett az éjjel. A hajók nagy késéssel érkeznek.

Arcáhidetések

Csalás

Kiadó

május elsejére egy szép komfortos háromszobás lakás, magánházban, legjobb helyen. Bővebbet a Hedrich szalon nyujt, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand No. 17.

Kiadó

kétszoba-konyha, előszobás lakás, január 1-ére, Oradea, Str. Caramei 16.

Kiadó

3 szobás magánház azonnal, Oradea, Str. R. No. 5, szám.

Egy szoba,

előszoba, konyha, speiz kiadó, Oradea, Strada Bratianu No. 52.

Alkalmazás

Jól fiző minden

szakácsnét azonnalra keresek, Dr Bárdosné, Oradea, Strada Nicolae Jiga No. 7.

Tanuló lányt

vagy kifizetőt felvesz Charlotte női kalapszalon, Oradea, Bul Reg. Ferdinand 19. szám.

Laboráns munkára

fiatal kislányt keres délelőttre Ajtay gyógyszerár, Oradea, Strada Vlahuta 46. szám.

Hülönféle

Veszek

aranyat, ezüstöt, bármilyen mennyiségben, gyémánt és brilliánt tárgyakat. Herbet ékszeráruház, Oradea Regele Ferdinand 3. szám

Elvállalok

szállításokat külföldre, megszerzem a kiviteleit okmányokat. Expeditor Huszti, Oradea, Str. Avram Iancu 6. szám.

Tarján

órás és ékszerész, Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 8. Javítások szakszerűen készülnek.

Kioldvasott

ujsgát és folyóiratokat kérünk kórházi betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.

Hölgyek figyelmébe!
Zenker Margit női divat szalonjában a legszébb ruhák készülnek. Modern szabás tanítás. Oradea, Bd. Regele Ferdinand No. 44.

Adás-vétel

Jókarban lévő

használt hordók eladók Oradea, Str. Lahovári 8. szám.

Nagy super rádió,

teljesen selectiv, első rendű beépített, dinamikus hangszórával, üzemenkészen, olcsón eladó. Oradea, Str. Praporgescu 6. szám.

Eladó

1x1 szobás hálószoba, 1x3 és 1x2 szobás alapincézett urilakásból, álló prima fekvésű belvárosi ingatlan 710 m²-es területen 680.000 leiert. Kitűnő alkalmi vétel. Kortsmáros László Oradea, Pasteur-utca 13. Telefon 85 szám.

Prohászka művei

16 kötet, teljesen új állapotban eladó. Cím megtehető „Caritas” könyvkereskedés Sätumare.

Eladó

vidéken, jókarban lévő kétjártu vizimalom, lakóházzal, nagy kerttel és gyümölcsösökkel, nagyon olcsón. Érdeklődni a Molnár cukrászdában Oradea, Blv. Reg. Ferdinand No. 26. Ugyanott kiszolgáló kisasszonyt felveszek fióküzletbe 3000 lel kaucióval.

Eladó

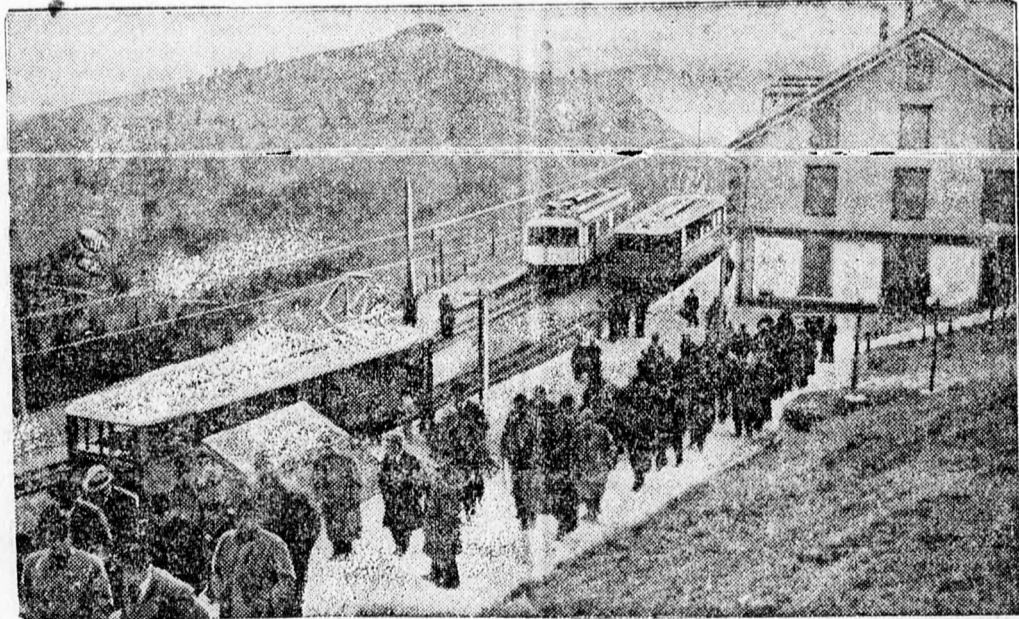
magánházak, bérházak, üzletek vagy bármilyen ingatlanok. — Popovics iroda, Oradea, Strada Vlahuta 6. Telefon. 167.

Most érkezett

Huedinből kézzel szedett, saját termésű fajalma kapható. Oradea, Str. Averescu No. 37.

Oktatás

Akadémiai módszerrel jutányosan tanítok zongorát. Érdeklődni lehet este 6-ig. Oradea, Str. Bratianu 39. szám.

Villamosítják a legrégibb hegyvasutat. A Vierwaldstädti tótól a Rigi hegyre vezető vasut Európa legrégibb hegyvonalára, amelyet még 1869-71 között építettek. Ezt a vasutvonalat most villamosították. Képünk a Rigin levő állomásnál készült.